

MLADI PLAMEN

GLASILO BORCEV IN STRAŽARK

VSEBINA:

K vstajenju / Ob jubileju / Solnce je posijalo / Ne-
 enaki / O naši duši / O disciplini in o vzgoji k disciplini
 / Taborna ekonomija / Fotografiranje / Vrhovni pra-
 vilnik Zveze Borcev in Stražark / Borčevsko poslovanje /
 Delavsko zavarovanje / Tekmovalni red za tekme Borcev
 l. 1932 / Kako razložiš drugi člen zakona / Iz življenja
 vajencev / Naše kolonije / Organizacijski vestnik / Beli
 kot / Razgled / Na platnicah: Z urednikove mize / Za
 šalo in za res.

»Mladi plamen«, glasilo Borcev in Stražark izhaja vsakega prvega v mesecu. Izdaja ga konzorcij. Odgovoren Slak Jože. Urejuje Štok Edi. Uredništvo in uprava je v Ljubljani, Miklošičeva cesta 22/I (Delavska zbornica). Tiska tiskarna »Slovenija« družba z o. z., Ljubljana, Wolfova ulica št. 1. (Predstavniki A. Kolman.) List stane letno Din 24,—, posamezna številka Din 2,—, za Avstrijo letno Šil. 4,—, za Nemčijo RM 250, za ostale države S 075. — Čekovni račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 12.209 (»Ogenj«). Telefon št. 22—65. Rokopisov ne vračamo.

Z urednikove mize

Radosten praznik Vstajenja Gospodovega in naš mladec rasti želi vsem tovarišem in tovarišicam urednik »Mladega plamena« in Centrala Krekovih družin.

Albin P., Polje. Kajpada se Te spominjam. Dolg si, da Bog nas varuj. Hvala za pošiljatev, čeprav je najbrže ne bom priobčil. Bo prav prišla za predavanje. Nekoliko si ušel v zelnik drja Gogale. Pa pošlji še kaj!

Peš Endace. Zakaj Te ni bilo? Čakal sem Te. Tič pa si, to Ti moram pustiti. Da je »Winetou« zelo zanimiva knjiga, rad priznam. Da pa bi bila prav za Gozdovnike in Borce napisana, si drznem nekoliko dvomiti. — Za take disputacije, kakor jih predlagaš, pa žal v Ml. pl. nimamo prostora. Če imaš res kaj za Ml. pl., kakor praviš, kar pošlji! Živi!

Beltram. V Tvojem spisu je dobro podano nastrojenje večera na kmetih. Toda, če si samo to hotel, je zame premalo. Napiši še kaj!

Zanimanje za Mladi plamen je postalo veliko. Krog sotrudnikov iz različnih poklicev je postal tako velik, da ne vemo, kedaj bodo prišle vse dobre stvari na vrsto. Radi bi list povečali, pa ni denarja. Kljub temu bi se dalo še marsikaj tehnično izboljšati (n. pr. slike), če bi vsak storil svojo dolžnost do lista. Iz Nemčije dobimo, kakor nam je obljubljeno, nekaj klišejev. S tem bo Ml. pl. mnogo pridobil.

»Novi skaut«, glasilo hrvatskih Skautov, ki izhaja v Zagrebu, je prinesel v marčni številki kratko poročilo o Mladem plamenu. Obljubil je tudi, da bo prihodnjič prinesel »kritički prikaz« vsega borčevskega pokreta. No, če bo zajemal svoje informacije iz istega vira, kakor se nam zdi, da je te, potem se lahko zanesete, da ne bodo povsem točne.

Vse dopisnike prosimo, da se držijo znanega pravila: kratko in jedrnat. Ker imamo le malo prostora, mora biti vsak zadovoljen z malim prostorom.

Uprava poročila. Zmanjkalo nam je februarske številke Mladega plamena. Ker se oglašajo še vedno novi naročniki, prosimo tiste družine in posameznike, ki imajo kakšno številko odveč, da nam jo pošljejo.

Za Tiskovni sklad Mladega plamena je daroval Josip Kržin, Ljubljana Din 50.

Prosim vse družine in posameznike, da se spomnijo našega lista z darovi. Tiskovni sklad bo služil za izpopolnitev lista predvsem v tehničnem oziru.

MLADI PLAMEN

LETO IV.

MESEC VSTAJENJA

ŠT. 4

K vstajenju

Praznik vstajenja je prav posebno borčevski praznik. Čas sam, v katerem praznujemo vstajenje, glasno oznanuje silovito borbo probujajoče se narave. Skozi burjo in viharje moremo slutiti prihajajočo pomlad.

Vse človeštvo živi danes v razmerah, da si ne želi nič drugega, kakor to, da bi že vendar prišla vsaj malo topla pomlad, da bi že enkrat posijalo malo solnca na človeška srca.

Iz trpljenja pa se po hudi borbi rodi vselej svoboda in veselje. Kristus je šel na križ, da je mogel z njim kupiti človeštvu odrešenje.

Tudi naše življenje je borba. Hočemo stopiti pred človeštvo z novo pomladjo. Hočemo prinesiti novo luč, novega življenja v umiranje. Zavedamo se težav. Marsikateri bo celo izkervavel v boju. Vse to vemo, pa se ne strašimo. Seme, ki ga sejemo, je kleno in zdravo. Obrodilo bo stoteren sad. Nič zato, če divjajo vihre. Kljub temu bomo prišli na goro, na kateri zremo z zarjo obdano znamenje vstajenja.

Ob jubileju

Deset let ima Centrala Krekovi družin za seboj. Koliko načrtov, zasnov, dela, samopremagovanja in žrtev pomeni teh deset let! Kako se izpremene v desetih letih razmere in pogoji, koliko ljudi se pretoči skozi organizacijo! Organizacija je sito, ki zadrži tiste, ki imajo dovolj obsega, skozi pa padejo vsi tisti, ki so prelahki najdeni.

Vse se razvija po poizkušanju. Vsaka organizacija si poišče sebi prikladen način dela. Kakšen razvoj v Krekovi mladini! Od dramske organizacije pa do mladinske organizacije po nemškem zgledu, — kako dolga je ta pot! Stremljenje organizacije je, da si pritegne vse panoge, ki jih članstvo potrebuje. Zato ni slučaj, da ko proslavljamo desetletnico Centrale, proslavljamo tudi petletnico Borcev. Tudi Borci so se razvijali. Od naraščajske organizacije Krekove mladine so se povzpeli do mladinsko-vzgojne organizacije, sistematično delujoče in uporabljajoče vsa sredstva, ki služijo pri zaposlitvi in vzgoji. Dočim je bil prvotno vpliv skautizma odločilen, so danes Borci organizacija z lastno organizacijsko zamisljo in z lastno prakso.

Kaj bo čez toliko let kot jih imamo za seboj? Večni nemir je v nas. Še bomo rasli, se razvijali, še bomo prisluškovali skušnjam domačega in tujega sveta, še bomo poizkušali, delali in se žrtvovali, še bo rasla naša organizacija, da bo ponos in čast slehernega delavca.

E. Š.:

Solnce je posijalo

Taborna povest.

(Nadaljevanje.)

IV.

Naslednje jutro se je rodilo v zlatu in škrlatu. Njegovo rojstvo so označevali ptički s skrivnostnimi in očarljivimi melodijami. Vzhodna stran neba je jedva rahlo zardela, ko so se oglasili. Sprva poredko in posamič, potem pa vedno bolj in bolj. In nazadnje so se vsi ti glasovi združili v en sam zbor. Tudi veter, se je zdelo, da poje, in listje dreves in trava. Nikotu, ki je imel zadnjo stražo in je od kraja prisluškoval temu prebujanju, se je zdelo, kakor da bi vsa priroda nekoga pričakovala, tistega, ki ji daje življenje in rast. To je bila prečudno lepa godba, tiha in božajoča, podobna skrivnostnemu šepetanju, utripu srca, pobožni misli...

Znak z rogom je zbudil taborno vojsko iz spanja. Ker je bilo prvič, se niso obotavljali vstati. Na travniku je ležal dih noči: trava je bila rosna, tako da se je zdelo, kakor da bi bil ves travnik pregrnjen s fino tenčico, ki jo že najrahljejši dotikljaj pretrga. Tudi šotori so bili nadahnjeni z roso. Če si pa potrkal po platnu, je kar nekako zazvenelo. Zrak je bil svež in hladen. Solnce še ni utegnilo popiti vse rose, ki se je lesketala, kakor če bi kdo posejal brez števila prav majhnih biserov.

Fantje so slekli srajce in so se zbrali k jutranji gimnastiki. Tam pri kuhinji se je že kadilo, znamenje, da je kuhar že sredi svojega posla. Fantje so nestrpno čakali zajtrka, toda prej je bilo treba še marsikaj napraviti: umivanje, pospravljanje šotorov, dviganje taborne zastave in drugo. Oh, kako je bilo to za nekatere dolgo! Razni razvajenci so vihal nosove in naglas nergali. Mali Lojze se je kar sredi obreda dviganja zastave, ko je bilo vse tiho, oglasil: »Kedaj bomo šli pa jest?« Nekaterim je pri tem ušel smeh in skoraj bi bila vsa ceremonija pokvarjena. Marko pa je ošinil vrsto s stroгим pogledom in vse je utihnilo.

Dopoldanski program je bil zanimiv. Obsegal je taborne igre, sport in pouk iz priročke za prvi izpit. Marko je dejal, da bo vsak dan poleg drugega tudi razlaganje priročke. Ob koncu taborenja bo izpit in obljuba vseh tistih, ki so še novinci. Pavle je takoj sklenil, da se bo poprijel učenja za izpit. Sploh hoče v teku tega taborenja pokazati, da je vreden, da postane Borec. Že drevi hoče poizkusiti, kako je na straži. Seveda, če bo vodnik dovolil. Pred kosilom, ko je bil dopoldanski program končan, je prosil Marka za eno stražo. Marko mu je rad obljubil.

Med opoldanskim odmorom je napravilo taborno vodstvo nekaj uraden obisk pri Gozdovnikih. Gozdovniki so posetnikom razkazali svoj tabor, ki je bil nekoliko drugače urejen nego borčevski. Zanimiv je bil zlasti njihov pestro poslikani indijanski tipi in razni večji in manjši totemi.

*

Pavle je težko čakal noči. Rad bi že bil sam na straži. Večerni zbor se mu je zdel skoraj predolg. Ne zato, ker bi ne bil zanimiv. Bil je pester in

zabaven. Milan, ki je bil že dopoldne dobil nalogo, da pripravi in s svojim krdelom tudi izvede ves program večernega zbora, je dobro razvijal štrečno. Kadar pa je kje običalo, je takoj priskočil Marko na pomoč. Tako se niso vrzeli skoro nič poznale.

Nu, končno je Pavle vendarle ostal sam. Imel je prvo stražo. Najprej je naložil na ogenj, da se je dvignil plamen visoko proti nebu. Potem je sedel k ognju in se zamislil. Kljub težki skrbi, ki ga ni zapustila niti za trenutek, ga je v tej uri vendar prevzelo neko neznano in lepo čuvstvo. Glej, kako je to imenitno, biti takole ponoči na straži. Vsi spe, ti jih pa čuvaš. Vse je zaupano tebi, vse je pravzaprav odvisno od tebe. Če kdo napade tabor, ti pa spiš, ali pa od strahu pobegneš, je to sramota za ves tabor. Če pa si za kaj, se postaviš v bran in kričiš, da zbudiš vso taborno družino, ki vstane in prežene napadca. Toda kdo naj bi tukaj napadel? Divjih zveri ni; teh se torej ni bati. A bati se je napada sovražnika iz sosednega tabora. Marko je davi pripovedoval, kako se v nočnih igrah napade sovražni tabor. Priplaziti se je treba naskrivaj v tabor in izmakniti taborno zastavo z jambora. Takrat se preizkusi straža, koliko je vredna.

Pavle se je skrbno ozrl po taborni zastavi. Še visi tam, hvala Bogu. Snel je rog s kavlja, da bi ga imel pri roki, če bi kaj prišlo. Gozdowniki nam utegnejo prav danes kaj zaigrati, je pomislil.

Ni opazil, kako je jel ogenj polagoma pojemati. Oči, ki so bile prej zapane in so se mu zapirale, so postale v teh hipu nenadoma zelo budne. Oziral se je in skušal pregledati vse sence naokoli. Pričakoval je napada z nekako gotovostjo, kakor da bi bil napovedan. Čuj, nekaj je zašumastilo tam zadaj! Naglo se je ozrl in zapazil neko senco, ki je švignila. Zdaj je pa tamle nekaj zašumastilo! Dvignil se je in se napotil v smeri, odkoder je slišal šum. Srce mu je močno bilo, pollašalo se ga je nekaj čudnega, kakor da mora zakričati. Ne od strahu, saj ga vobče ni strah, tudi ne zato, da bi oplašil tisto stvar, ki straši. Ne. Zaupil bi, da bi ji — imponiral. Ali glas mu nikakor ni hotel iz grla.

Nekaj je spet švignilo. Človek je!

Pavle je stekel k jamboru, se oprl s hrbtom nanj in nastavil rog na usta, da bi zatrobil. V tistem hipu je senca skočila proti njemu in mu izbila rog, še predno je utegnil zatrobiti.

«Kaj pa misliš, fante? Saj sem jaz.»

Pavle je spoznal Marka. Naglo je dihal od razburjenja.

«Veš,» je dejal Marko, «hotel sem malo pogledati, kako kaj stražiš. Pa malo ostrašiti sem te hotel. Vidim pa, da si pogumen fant in dober stražar. Ti si pa gotovo mislil, da nas napada sovražnik, kaj ne?»

«Da.»

«Nu, pa sediva k ognju; majhen račun imam s teboj. Rad bi se pogovoril. Govorila bova tiho, da ne bova motila drugih v spanju.»

Pavle se je nekoliko zbal. Sedaj je prišla torej tista ura, ki se je je tako bal oba dneva. Gotovo ga bo Marko terjal za plačilo tabornine. Kaj naj reče?

«Sedaj še nimam denarja,» je dejal boječe in bilo mu je, kakor da se je zlagal.

«Kakšen denar? Ne terjam te za noben denar. Toda nekaj drugega mislim,» je dejal kar moči obzirno. «Ti si od doma pobegnil. Kako je s to stvarjo, to bi rad vedel. Zakaj si to storil?»

Pavle se je obotavljal.

»Le kar brez skrbi povej! Meni pač lahko poveš. Videl boš, vse bomo lepo uredili, da bo prav. Ali si morda staršem kaj naredil in so te kregali?«

»Nimam več staršev. Sem pri teti. Z njo sem se nekaj sprl.«

In potem je povedal od kraja vso dolgo storijo, ki je bila vzrok za ta pobeg.

Bilo je nekega jutra, kak poldrugi mesec pred koncem šolskega leta. Po jutranji molitvi je teta Ana nenadoma stopila pred Pavleta in resno dejala:

»Pavle, nocoj sem imela hude sanje. Sanjalo se mi je, da si v šoli padel. In sicer iz latinščine in matematike. Le glej!«, je zažugala, »le glej! Moje sanje se skoro vselej uresničijo. Gotovo se bodo tudi te.«

Pavleta je osupnilo. V zadnjem času je namreč res dobil dva nezadostna reda: v latinščini in v matematiki. Radi tega se je že sam nekoliko bal, ker sta mu ta dva predmeta vedno delala precejšnje preglavice. Nu in sedaj ti pridejo še te preklicane sanje, ki so tako dobro uganile.

Toda nekega dne se je Pavletu namah posvetilo in spoznal je, kako je pravzaprav s tistimi tetinimi sanjami. Ne ve se prav, kakšne okoliščine so mu prinesle to spoznanje, morda kakšna neprevidna beseda sosedovega Hanza, ali kaj drugega. Skratka, jasno je bilo, da je bila teta takrat poizvedovala pri Pavletovih tovariših, kako je z njim v šoli in se je potem poslužila tako čudne poti, da bi mu namignila naj se uči. Žal, da mnogi vzgojitelji delajo tuintam na podoben način.

Tisti večer namreč, pred tetinimi sanjami, je prišel k Pavletu sosedov Hanz, ki je bil njegov sošolec. Pavle je videl, da tišči v pesti nek papir. Hanz je odšel precej pozno, ko je bil Pavle že odšel spat. Očividno je na to čakal. Na papirju so pa bili Pavletovi šolski redi.

Da je to tako in nič drugače, je bil Pavle prepričan. Do tete je bil odslej v nekem mučnem razmerju. Ona bi rekla, da »kuha rilec«, kakor pravimo. Pavle pa se je zapiral v sobo in se učil na vse pretege.

»Je že prepozno,« je mrmrala teta Ana. »Prej bi bil gledal.«

Ob koncu šolskega leta pa je zmagoslavno privihral s spričevalom domov. Zdelal! Teta ga je čemerno pogledala in menila, da je dosti slabo in da bi bilo lahko mnogo boljše... Pavletu se je zdelo, kakor da ji je samo tega žal, ker se niso uresničile njene sanje. To ga je premagalo in rekel je teti nekaj žaljivega.

»Od tistega dne nisva nič več govorila,« je končal Pavle.

»In ti si še jezen na teto?« je vprašal Marko.

»Da! Ne... ne vem. Mislim, da nisem. Samo zelo žal mi je.«

»Verjamem ti, da nisi jezen. Vem, da tudi takrat nisi bil resnično hud na teto, ko si zvedel tisto zastran sanj. Le hudo ti je bilo, kaj ne? Saj tudi nimaš pravice, da bi bil hud. Ona vendar skrbi zate in te ima tudi gotovo rada. Veš, tisto je bila njena slabost, res, a vse je izhajalo iz najboljšega namena. Odpusti dobri in preprosti ženi!

Markove besede so blagodejno vplivale na Pavleta. Zastran odpuščanja ni bil prav nič v zadregi. Saj ji je bil že davno odpustil. Ali ostalo je vendarle še nekaj v srcu. Zakaj je teta lagala? Ali je bilo tega treba? Ali ji bo mogel še kdaj pogledati v oči, ne da bi mu postalo hudo radi nje same? On, Pavle, ve,

da je teta dobra in pobožna žena. Prav zato, ker je pobožna. Zakaj je lagala, zakaj je vendar lagala...?

Marko ni več prigovarjal. Vedel je, kaj se v fantovi duši godi, kakor da bi videl vanjo.

»No, je že prav,« je dejal naposled. »Jutri bova pisala tvoji teti, da ne bo v skrbeh zate.«

»Ali me potem pošljete domov?«

»Nič te ne bomo pošiljali domov, dragec. Razen seveda, če bi teta to zahtevala. Mislim pa, da ne bo.«

Ob svitu ognja je pogledal na uro.

»Sedaj je pa že čas, da greš spat. Prej pa še pokliči naslednjo stražo! Tonček, mislim, da je na vrsti. Za noge ga potegni iz šotora, če ne bo hotel takoj vstati!«

Pavle je šel buditi Tončka. Dolgo se je moral ukvarjati z njim. Bil pa ni prav nič nejevoljen. Še šalil se je z njim, ki je renčal kakor medved.

Ko se je Tonček vendarle napravil in se opotekel k ognju, je Pavle legel spat. Toda dolgo ni mogel zaspati. Lepo je mislil o nocošnjem večeru, o Marku, o teti in o jutrišnjem dnevu...

(Se nadaljuje.)

Neenaki

Jokal se je prvi iz jeze, češ: »Moja ne velja!«

Tarnal je drugi, ker je bil premalo upoštevan.

»Odstopim!« je rekel tretji, ker ni bil izvoljen za vodnika.

»Razbijem vse skupaj!« je rekel četrti, ker mu niso izkazovali dovolj časti.

»Nagajal bom!« je rekel peti, ker so ga drugi opozorili na red.

»Jaz sem vse naredil!« je rekel šesti.

»Zaveži mi čevelj!« je rekel sedmi, ki je bil vodnik.

»Jaz več znam!« je rekel osmi.

»Jaz sem najboljši!« je rekel deveti.

»Jaz sem jaz!« je rekel tisti, ki vidi le sebe, svoje dobre strani in le senčne strani drugih.

Mi pa hočemo skupnosti, krog vseh.

Da, mi, — mi gremo naprej, mi delamo, ustvarjamo in gradimo.

»Jaz« pa naj izgine, in »jazarji« niso za nas!

Da pokret napreduje, je treba samo ene stvari: ljubezni do pokreta.

Uspehi in neuspehi so skušnje za bodoče delo in uspehe. Zato pogum v našem boju!

Iz te teme ni drugega izhoda. Hoditi moramo pot brez ozira na lastna ugodja, srečo in blagostanje. Več nam je občestvo ljudi, ko malenkostni jaz.

Nevednost proletariata je največji zaveznik kapitalizma; zato se izobrazujmo!

Nauk je mnogo — pobuda vse.

(Goethe.)

O naši duši

Kakor smo našli posebni način spoznavanja pri predstavah, tako ga najdemo pri drugi vrsti naših doživljajev, ki jih imenujemo misli. Zakaj v naši duši je toliko najrazličnejših doživljajev, da jih moramo ločiti v posebne vrste, ker se pač med seboj močno razlikujejo. In kakor smo navajeni razlikovati v svetu okrog nas različne stvari ali predmete, ki si niso enaki in podobni, tako delamo tudi s tem, kar najdemo v svoji duši. Saj smo že kar navajeni, da razlikujemo n. pr. obraz razmišljajočega človeka od obraza človeka, ki se samo pozorno ozira na vse strani in ima torej polno predstav potom vida. Prav tako tudi vemo, da je v naši duši vse drugače, če se nekako prepustimo svoji fantaziji in nam postavlja ta pred duševne oči vse polno slik iz naše preteklosti, ali pa tudi take, kakršne si želimo, da bi jih res kdaj v bodočnosti doživeli. Tedaj se zadovoljimo s temi slikami in pravimo, da živimo svoje življenje v fantaziji. Ni pa treba, da tedaj kaj posebnega mislimo o teh slikah. Saj včasih niti nočemo, da bi kaj mislili. Zakaj vsak človek ima kdaj take trenutke v življenju, da ni prav nič zadovoljen s tem, kar je res in kar res doživlja. In tedaj se rad spusti v svet svojih sanj, t. j. v oni svet, kakršnega si želi. Je to svet, v katerem si mogoče malo odpočije in v katerem mu je vsaj za trenotek lepo in ugodno. Zato tedaj noče razmišljati, ali je to resnični svet ali ne, temveč samo živi, t. j. si predstavlja in ostaja samo pri predstavah nekega sveta, ki ga mu kažejo njegove želje. Razen tega pa vemo še to, da je tudi duševno delo vse drugačno tedaj, kadar mislimo in drugačno, kadar si kaj samo predstavljamo, gledamo, poslušamo, vonjamo in podobno. Zakaj ob predstavljanju smo vedno nekam manj duševno zaposleni nego ob mislih, pa tudi manj duševno razgibani smo. Samo pomislimo, kako postanemo včasih duševno nemirni, zelo razgibani in kar nestrpni, kadar nas kaka misel dalj čas muči, ker ji ne moremo priti do dna. Tedaj razmišljamo in razmišljamo, včasih brez uspeha, včasih pa tudi z uspehom. Uspeh tega razmišljanja pa je v tem, da se nam končno nekaj »zasveti«, da kar namah nekaj razumemo, da namah jasno vidimo, da se nam zdi nekaj kar samo ob sebi razumljivo in da nečemu pritrdimo ali pa z enako odločnostjo zanikamo. Kar pomislimo, kako je v nas tedaj, kadar nas kdo kaj vpraša, pa sami še nismo doslej razmišljali o tisti stvari. Tedaj rečemo ali, da ne vemo, ali pa na hitrico razmišljamo o stvari in iščemo, kako bi prav odgovorili. V takem trenutku smo duševno zelo zaposleni, vsaj mnogo bolj nego tedaj, če si nekaj samo predstavljamo. Posebno nekatere misli nas duševno zelo razgibajo. To so one, ki so za nas nekam življenjsko važne in ki razpravljajo o stvareh, ki so za nas resnično pomembne. Če začutimo svoj interes na stvari in če nas stvari res zanimajo, tedaj razmišljamo o tem tako dolgo, dokler se nam ne pokaže rešitev, s katero se končno moremo zadovoljiti.

Tudi ti doživljaji, tudi te misli, torej v svoji duši doživljamo in one so del naše duše. Pa smo že doslej videli, da so zelo aktivni in razgibani del naše duše. Toda poleg tega, da te misli doživljamo, segamo z njimi tudi v posebni svet in spoznavamo tam nove predmete, katerih nam predstave niso mogle pokazati. Kadar o stvareh razmišljamo, tedaj hočemo vedno nekaj novega zvedeti. Kadar kaj vprašujemo, sebe ali druge, — in vprašanje je nazadnje v vsaki misli,

— tedaj hočemo zvedeti neko resnico. In resnica je tisto, kar z mislimi spoznamo. Vedno hočemo z mislimi zvedeti, kaj je na stvari, kaj je resnica, ali je nekaj takega kot trdijo drugi, in če ni, kaj je sploh resnica. Vse to pa kaže, da misel ne ostane samo v duši, temveč da hoče iz te duše spoznati nekaj, kar doslej še ni v duši in o čemer ona doslej še nič ne ve. Če se n. pr. s kom pogovarjamo, doživljamo misli in si te misli z besedami izmenjavamo. Toda mi ne ostajamo samo pri teh mislih, temveč skušamo razumeti tudi smisel povedanih misli. In ko ga dojamemo, tedaj ima za nas pogovor šele pravi pomen. V pogovoru tudi čutimo, kako prehajajo z mislimi nove vsebine v našo dušo, kako se duša bogati s predmeti, o katerih doslej ni nič vedela. Tudi če se prepiramo s kom ali če debatiramo, ne ostajamo samo pri doživljanju misli. Saj se ne prepiramo z mislimi drugega človeka, temveč s tem in radi tega, kar hoče on s svojimi mislimi izraziti, t. j. s tem, kar je smisel njegovih besedi, stavkov in trditev. Toda obenem spoznavamo, kako on o tej ali oni stvari sodi in misli, kaj smatra on za resnično in podobno. Pa tudi če beremo literarna dela, če poslušamo drame ali predavanja ali različne govore, se naša duša napolnjuje z novimi vsebinami, ki prihajajo vanjo z mislimi. Saj pomenja brati knjige, da razberemo iz napisanih besedi in stavkov ono resnico ali istinitost, ki jo je pisec s svojo mislijo najprej doživel in potem besedno izrazil. Tudi pri predavanju, če ga razumemo, iščemo smisla izgovorjenih besed in se ne bavimo samo z mislimi govornika, temveč s tem, kar on s svojimi mislimi izraža in pripoveduje. Saj tudi neposredno čutimo, da se naša duša ob branju knjig ozir. v njih izraženih mislih obogati, da ve in pozna nato marsikaj, česar prej ni vedela in da se ji odpre pogled za marsikaj novega v svetu izven nas ali pa v nas samih. Tako spoznavamo n. pr. najrazličnejše resnice s področja umetnosti, politike, etičnosti, znanosti, ali bolj podrobneje, zgodovinske resnice i. t. d. Sploh moremo reči: čim več različnih misli ima kdo, tem več resnic je spoznal in tem bolj bogata postaja njegova duša.

Tako torej vidimo, da tudi z mislimi spoznavamo nove predmete in da so tudi misli spoznavnega značaja. Tudi misli nam prinašajo v dušo poznanje novih predmetov. Te posebne predmete pa imenujemo resnice, istinitosti ali tudi dejstva in pa najrazličnejše ideje, ki so seveda resnične in ki so se porodile v lastni ali pa v duši kakega drugega človeka. Reči moramo celo, da so misli tak doživljaj, ki pokaže človeku mogoče največ novih predmetov in spoznanj.

Gog:

O disciplini in o vzgoji k disciplini

Nobenega dvoma ni, da mora v vsaki, tudi še tako majhni edinici, vladati disciplina. Vsaka edinica mora biti osnovana na kakršnemkoli pravilniku («paragrafih») in mora imeti organe, ki te paragrafe izvajajo. Le taki edinici, ki bi imela za člane same najpopolnejše ljudi, bi takih pravilnikov ne bilo treba. Takih ljudi pa žal ni.

Je pa razlika med disciplino in disciplino. Nagib, iz katerega se ta ali oni podvrže pravilom, je tisto, kar loči obe različni discipliniranosti med seboj. Nagib je lahko dvojen: ali strah pred zlemi posledicami (kazen), ali pa

je kak višji, notranji nagib, pri katerem se človek prostovoljno odloči za nekaj iz spoznanja, da je tisto koristno ne samo njemu, marveč tudi drugim.

V prvem slučaju (»vojaška disciplina«) človek pravzaprav ni več človek z lastno voljo, temveč le fizično bitje, orodje drugih. V drugem slučaju pa je človek tudi pokoren, toda prostovoljno, ne iz strahu pred kaznijo.

Kateri vrsti discipliniranosti bomo dali Borci prednost?

Prva, prisilna disciplina ima svojo vrednost radi tega, ker nismo popolni. Za zunanje uspehe je celo potrebna. Toda človeka, kot duhovnega bitja, je vredna le druga vrsta discipliniranosti. Ne zato, ker stoji nekdo z bičem nad teboj, temveč ker čutiš neko notranjo dolžnost, zato bodi discipliniran.

Iz povedanega pa je tudi razvidno, kako vzgajati sočlane k disciplini. Ne z golim urjenjem hlapčevske pokornosti in tudi ne samo z razvijanjem volje. Za disciplino je potrebno predvsem spoznanje. Človek se lahko odloči za ono, kar spozna za dobro. Tu ni treba kake posebno močne volje. Zares prepričati gojenca o vrednosti discipline v organizaciji, je velika spretnost, toda če se nam to posreči, je gojenec vzgojen za disciplino in bo discipliniran iz resnično pravega nagiba.

Naj še na primeru pokažem, kaj mislim.

Taborni red n. pr. zahteva: vstati ob tej in tej uri, nato zajtrk. Vstati je težko. Toda ne boš pretil: »Kdor ne vstane pravočasno, zajtrka ne dobi.« Res je, da bi na to žuganje najbrže vsi vstali, toda neradi in ne zaradi discipline, temveč radi — zajtrka. Ali boš mogel torej reči, da taborni red tem ljudem v resnici uklanja tudi njihovo voljo? Ne. Raje jim torej obrazloži smisel tabornega reda. Da je n. pr. taborni kuhar kos svojemu delu le, če se vrši obed za vse v istem času, nikakor pa ne, če bi prihajali zdaj eden zdaj drugi, brez vsakega reda.

S tem bo moralni uspeh discipline brez dvoma dosežen. In to je glavno.

Edi:

Taborna ekonomija

(Za strokovni izpit. — Nadaljevanje.)

2. Taborno knjigovodstvo.

Knjigovodstvo je na taborenju neobhodno potrebno. Brez vsaj najenostavnejšega knjigovodstva, je gospodarstvo na taborenju skoraj nemogoče. Smisel knjigovodstva ni le v tem, da imaš točen pregled o dohodkih in izdatkih, o množini potrošenega materiala, sploh o gospodarskem ravnesju, marveč ima tudi vzgojni pomen. Vzbuja se smisel za red, štednjo in smotrenost. Seve, prevelik birokratizem tudi tu ne bi bil na mestu. Knjigovodstvo ne sme obtežiti tabornega vodstva, marveč mu mora delo še olajšati. Knjige naj vodi taborni ekonom (oz. komisija). Taborni vodnik naj bo prost skrbi zastran taborne ekonomije, pač pa naj ima pravico, da jo lahko vsak čas kontrolira. Knjigovodsko delo se prične že davno pred pričetkom taborenja, takoj, ko se prične vršiti priprave zanj.

Potrebne so v glavnem sledeče knjige:

A. Glavne.

- Blagajniška knjiga.
- Knjiga nakupov za kuhinjo.
- Knjiga (kartoteka) osebnih računov.

B. Pomožne.

- Knjiga obrokov.
- Seznam terjatev.

Blagajniška knjiga.

Oglejmo si en list iz srede.

Dat.	Zap. štev.	Predmet	Blag. pril.	Dohodek	Izdatek	Stanje
		Prenos:				3005·50
11.VII.	24	Transport	9.		60.—	2945·50
"	25	Predujem last. zemlj. .	10.		50.—	2895·50
"	26	Darilo Macafur		20.—		2915·50
"	27	Sladkor	11.		125·50	2790.—
12.VII.	28	Kruh,	12.		75.—	2715.—
"	29	Tabornina Žolgar . . .		120.—		2835.—
13.VII.	30	Račun Robič	13.		306·50	2478·50

Blagajna se vodi le za prejeme in izdatke v gotovini. Za izdatke je navesti v posebni rubriki število blagajniške priloge (potrdilo o izplačilu). Vsak posamezen dohodek in izdatek je zaznamovan s tekočo številko. Važnost tega bomo videli v načrtu naslednjih knjig. Robič je v tem slučaju trgovec, ki sproti preskrbuje tabor z živežem.

Knjiga nakupov za kuhinjo.

Dat.	Štev.	Predmet	Cena	Vrednost	Blag. pril.
13.VII.	30	45 hlebov kruha	3·50	157·50	13
		15 lit mleka	3.—	45.—	
		7 kg mesa	13.—	91.—	
		zelenjava		4.—	
		krompir 12 kg	—·75	9.—	
		Skupaj		306·50	

Trgovec je dostavil 13. VII. v tabor za 306·50 raznega živeža. Zvečer je ekonom napravil z njim obračun in trgovec mu je za prejeti denar podpisal pobotnico, ki ima številko 13. (Glej blagajniško knjigo pod datumom 13. VII.!) Iz te knjige se seveda še ne razvidi, koliko živeža je bilo v resnici tisti

den potrošenega. Kuhar ima namreč tudi sam nekaj v zalogi, recimo mast, sladkor, kavo in drugo. To mora ekonom tudi vnesti v ta račun, če hoče vedeti, koliko je v vsem stala prehrana dotičnega dne. Vrednost živil, vzetih iz taborne zaloge, je v tem slučaju enaka lastni ceni. (Lastno ceno za kg oz. l dobiš, če nakupni ceni prišteješ vse stroške in vsoto deliš s številom kilogramov oz. litrov.) Recimo, da je torej živež, porabljen iz zaloge, vreden Din 53,50, znaša skupen prehranjevalni potrošek Din 360.

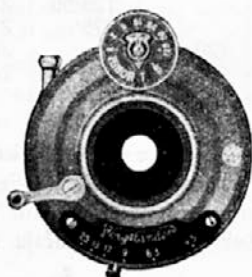
(Se nadaljuje.)

Fotografiranje*

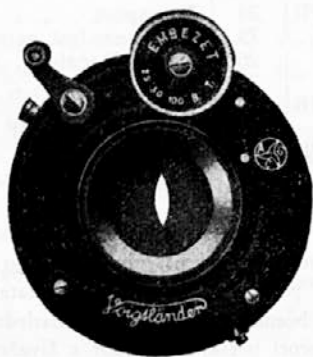
(Nadaljevanje.)

Rotacijska zaslonka je narejena tako, da se vrti pred objektivom ploščica, ki ima več odprtih različnih velikosti. Ako hočeš objektiv zasloniti, zasučesh ploščico in poiščeš odgovarjajočo odprtino. Ponavadi je takih odprtih šest.

Najboljša je »Iris« zaslonka, ki nam jo kaže slika. (Slika 1.) Zaslonko se-



Slika 1.



Slika 2

stavljajo kovinski listi, položeni drug čez drugega v kolobarju. Ako premakneš majhen vzvod na objektivu, se zaslonka poljubno zvečuje ali zmanjšuje.

2. Zaklop.

Zaklop ima namen odpreti objektiv, da pade svetloba na ploščo. Čas, ko je zaklop odprt (ekspozicijski čas), se da zelo natančno regulirati.

Najvažnejši sistemi zaklopov:

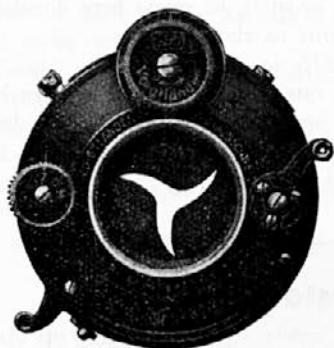
a) Najnavadnejši ima Z (Zeit, poljubni ekspozicijski čas) in M (Moment, trenutni ekspozicijski čas).

b) »Vario« (»Pronto«, »Derval«) ima T (zaklenjeni otvor. Na prvi pritisk se odpre, na drugi pa zapre), B ali Z (poljubni ekspozicijski čas), potem pa še M za trenutne posnetke: $1/25$, $1/50$ in $1/100$ sekunde. (Slika 2.)

c) »Ibsor« ima Z, B, M ($1/2$, $1/5$, $1/10$, $1/25$, $1/50$ in $1/100$ sekunde).

* Klišeji za slike v tem navodilu so last ugledne drogerije Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5. Opozarjamo na oglas.

d) »Compur« (»Compound«, »Rulox«) je najbolj dovršen zaklop. S kombinacijo zaklopa na razporek (pri »Reflex« kamerah) dosežemo lahko ekspozicijski (posnetni) čas do $1/1000$ sekunde. Stari kompuri (slika 3.) ima dve kolesci za



Slika 3.



Slika 4.

reguliranje. Z, B, M je na enem kolescu, na drugem se pa nahaja kombinacija za trenutna snetja (1 , $1/2$, $1/5$, $1/10$, $1/50$, $1/100$ in $1/200$ sekunde). Pazi pa, da obračlaš gornje kolesce vedno v smeri puščice, nikdar obratno!

Novi kompuri (slika 4.) ima lestvico za trenutno snetje na obroču, ki se premika okrog objektivnišča. Ima tudi vdolan samosprožilec.

Na natečaj za najboljšo fotografijo iz zimske pokrajine, se ni nihče odzval. Zato podaljšujemo rok do 10. meseca Praznika (maja). Razen zimskega motiva velja tudi vsak drugi iz prirode ali sporta. Knjigi, ki sta razpisani za nagrado, sta v platno vezani.

Vrhovni pravilnik Zveze Borcev In Stražark*

(Nadaljevanje.)

B. Pripadnik.

Pripadniki so:

1. Prijatelji.
2. Novinci.
3. Člani:

Člani so:

- a) redovec,
- b) imenovec,
- c) znakovec,
- d) vodnik.

1. Prijatelji.

Vsaka edinica ima lahko prijatelje. Prijatelji so tisti, ki si stekajo s svojim delom ali s svojimi prispevki za dotično edinico posebnih zaslug. Denarni prispevki ne smejo biti manjši od članarine dotične edince.

Imamo prijatelje krdela, enote, krajine in Vrhovnega stana.

Edinica vodi poseben seznam svojih prijateljev.

Prispevki prijateljev ostanejo v edinici, kateri prijatelji pripadajo.

Prijatelje sprejema, izključuje in črta edinica, h kateri spadajo.

*) Glej 2. števil. »Mladega plamena«!

Nihče ne more biti istočasno novinec ali član in prijatelj te ali one borčevske edinice.

Prijatelji imajo na zboru posvetovalni glas.

Na seje in sestanke te ali one edinice prijatelji ne smejo brez dovoljenja vodstva dotične edinice. Pravico pa imajo priti na zборе.

Prijatelji morejo biti izvoljeni v razsodišče in v komisije.

Prijatelji smejo nositi kroj, toda brez rute in brez odznakov in znakov.

Prijatelji plačujejo tiste prispevke ali opravljajo tista dela, ki jih določa edinica, h kateri pripadajo.

Prijatelji dobivajo organizacijsko glasilo obvezno.

(Se nadaljuje.)

Borčevsko poslovanje

Borčevsko poslovanje se ne začne pri krdelu ali enoti, temveč pri članu. Vsak član je dolžan voditi svoje poslovanje. Vsak se mora navaditi voditi račun o svojem delovanju. Kdor svoje življenje zasleduje, ta postaja boljši. Dnevnik je register dela in misli vsakega dne. Kaj si doživel, kaj si storil dobrega in zlega in kaj nisi naredil, kaj si občutil, kaj si čital, kaj si izvedel novega, to mora biti v tvojem dnevniku. — Blagajniška knjiga. Ako hočeš postati štedljiv in skromen v svojih potrebah, moraš voditi pregled svojih stroškov in dohodkov. Na podlagi svoje blagajniške knjige lahko sestaviš svoj tedenski ali mesečni proračun. Od meseca do meseca boš tako zmanjševal nepotrebne izdatke.

Tako dnevnik kot tudi blagajniško knjigo moraš predložiti izpitni komisiji za II. izpit. Izpitna komisija se prepriča, ako dnevnik v redu vodiš, o tvojih prejemkih in izdatkih se pa točneje prepriča, ker ravno blagajniška knjiga služi za dokaz štedenja, ki je predpisano v II. izpitu.

Seveda ti je na prosto dano, da vodiš še druge sezname posebej. N. pr. seznam o čitivu. Vanj zabeležiš vse, kar si čital s kratko vsebino. Študijski zapisnik. Vanj zabeležiš vse strokovne stvari, ki si si jih naučil oz. ki si jih doznal itd.

Delavsko zavarovanje

Ako hočemo vedeti, kako delavski stan v Sloveniji stoji, moramo pogledati le statistično poročilo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, pa vemo, koliko je delavstva več ali manj, kako delavstvo boluje in kako je delavstvo plačano. Toliko bolj nas to zanima, ker smo večinoma pri OUZD zavarovani, če pa še nismo, pa še bomo. Tako nam poročilo za februar kaže prav zanimive stvari:

OUZD ima meseca februarja 1932 74.750 članov. V enem letu se je članstvo znižalo za 11.981 članov. To se pravi, da je bilo toliko delavcev odpuščenih. Vse zavarovano delavstvo dobi povprečno na dan Din 1,840.850.40. Lani je dobilo delavstvo Din 394.652.40 več na dan. Lani je prišlo na posameznika na dan Din 25.78, letos pa Din 24.63.

Kriza stalno napreduje in ni videti, da bi bilo kmalu bolje. Brezposelnost raste.

Tekmovalni red za tekme Borcev I. 1932.

Beli: Skok v daljavo 2 m. Za vsakih 5 cm manj, 1 točka manj, za vsakih 10 cm več, 1 točka več.

Skok v višino 70 cm. Za vsakih 5 cm manj, 1 točka manj, za vsakih 5 cm več, 1 točka več.

Gozdni tek 50 m v 15 sekundah. Za vsako sekundo več 1 točka manj, za vsako sekundo manj, 1 točko več.

Plezanje na drevo 6 m visoko v 50 sekundah. Za vsakih 10 sekund več, 1 točka manj, za vsakih 10 sekund manj 1 točka več. Računa se čas od znamenja za plezanje pa do dotika zemlje z nogo.



Plavanje 8 m v 16 sekundah. 2 sekundi več 1 točka manj, 2 sekundi manj 1 točka več.

Sun kamena 4 kg 3 m. Za vsakega $\frac{1}{2}$ m manj, 1 točka manj; za vsakega $\frac{1}{2}$ m več, 1 točka več.

Met palice 2 m dolge 6 m daleč. Za vsakega $\frac{1}{2}$ m manj, 1 točka manj. Za vsakega $\frac{1}{2}$ m več, 1 točka več.

Tek na 50 m v 10 sekundah. Za vsako sekundo več, 1 točka manj. Za vsako sekundo manj, 1 točka več.

Rdeči: Skok v daljavo 3 m.

Skok v višino 90 cm.

Gozdni tek 100 m v 22 sekundah.

Plavanje 25 m v 38 sekundah.

Sun kamena 4 kg 5 m daleč.

Met palice 2 m dolge 14 m daleč.

Tek na 50 m v 8 sekundah.

Isti pogoji kot pri belih.

Skok ob palici 140 cm visoko (Isti pogoji kakor pri belih za skok v višino.)

Modri: Gozdni tek 150 m v 30 sekundah.

Skok v daljavo 4 m.

Skok v višino 120 cm.

Plavanje 50 m v 50 sekundah.

Met palice 2 m dolge 20 m daleč.

Tek na 100 m v 16 sekundah.

Isti pogoji kot pri belih.

Marš 20 km z bremenom 15 kg v 4 urah. Vsakih 10 minut več, 1 točka manj, vsakih 10 minut manj, 1 točka več.

Pogoji: Vsak, kdor tekmuje, mora biti najmanj 1 mesec pripadnik borčevske organizacije.

Tekme se izvedejo meseca junija.

Tekme izvede po svojih sodnikih Vrhovni stan.

Vsak, kdor neopravičeno izostane od tekem, dobi ničlo v vseh panogah. Na 8 pripadnikov pa more biti le eden opravičen. Tekmuje se po krdelih, tako, da tekmuje vsak v kategoriji, v katero po svoji starosti spada.

Kako razložiš drugi člen zakona

Drugi člen borčevskega zakona se glasi:

»Bodi socialist, ker član si delovnega ljudstva!« Kdo je socialist? Tisti, ki hoče nov, na skupnosti sloneč družabni red. Individualizem (vsak sam zase) je ločil kapital od dela in, to je ustvarilo kapitalistični in proletarski razred. Kapital delo zaslužnjuje. Tisti vlada, ki ima kapital, tisti služi, ki ima delo. Stojimo na stališču, da je le delo izvor vsega dobrega in vrednega. Kapital mora imeti tisti, ki ustvarja. Tako hočemo brezrazredno, delovno družbo. Obstojati mora tudi moč, ki bo držala vse v mejah skupnosti in dela. In pot do tega? Treba je ljubezni do dela, močne razvitosti skupnostnega čuta in zavesti, da smo vsi, ki se preživljamo s težkim delom, bratje in da so umetne vse meje, ki nas dele. Delo je tista moč, ki nas tira v veliko skupnost vseh delovnih ljudi. Ne samo razum, tudi naše srce mora biti z delovnim ljudstvom. Naša ljubezen mora biti z njim. Ker za tako veliko stvar je treba požrtvovalnosti in te ni brez ljubezni.

Mož, ki je mlad po letih je lahko star po urah, ker ni zapravljal časa.

Dostikrat pozabimo na izvršitev med premišljevanjem o začetku. (Quintilian.)

Franc Matiša:

Iz življenja vajencev

IV.

Po tednu dni zdravljenja se je Ivan vračal zopet na delo. Zelo je bil radoveden, kaj se je zgodilo v delavnici v času, ko ga ni bilo.

Ko je stopil v delavnico, je tam dobil novega tovariša-vajenca, ki je vprav čistil neko staro železo od rje. To delo je bilo zanj najbolj odvratno.

»Ha!«, ga je prešinila hudobna misel. »Sedaj me bo pa ta nadomeščal. Ne bo mi več treba služiti tolikim gospodarjem kot doslej.«

Bili so dnevi, ko je bil Ivan po ves dan po drugih opravkih. V delavnico še stopiti ni utegnil. Navsezgodaj je moral zakuriti v ognjišču, da se gospodinji ni bilo treba mučiti. Nato ga je poslala v prodajalno in na trg, da je prinesel vse potrebno za kuho. In ko je bilo opravljeno to, je bilo treba morda nesti komu od mojstrovih sorodnikov kovčeg na kolodvor ali kaj drugega. Komaj pa je prisopihal od tod, ga je že spet mojster kam poslal, bodisi v prodajalno po železo, ali pa je moral razvažati izdelke.

Najveselejši dan je bila za Ivana sobota. Ta dan je raznašal račune raznim strankam in pri marsikateri mu je padel svetel dinar v roko. Ob teh sobotnih večerih se je vesel vračal domov, potem ko je bil pospravil v delavnici in na dvorišču. Doma ni vtegnil niti večerjati. Komaj je pričakal ure, da sta šla oče in mati spat. Po tem je sedel za mizo in prešteval denar. Te male svotice so mu mnogokrat vzbudile visoke načrte...

Z dnem pa, ko je stopil v delavnico nov vajenec, mu ni bilo treba toliko tekati semintja. Odpadli pa so tudi svetli dinarji.

Ivan je prišel v višjo stopnjo; ni bil več »mali poba«, ampak »starejši« ali »veliki poba«. Ta dan je mojster napravil vajencem nekakšno pridigo. V tej je omenil, da ima »veliki poba« nalogo nadzorovati mlajše pri čiščenju in pospravljanju.

Ivan je pri tem postal vesel in ponos mu je zasijal iz oči. Vsa najtežja bremena so torej padla z njegovih pleč. Odslej bo pomagal samo pomočnikom.

Toda tudi tu ni bil nič drugega nego automat. Automat, stroj, ki dela na povelje pomočnika.

Nekega poznega večera, ko se je vračal zmučen domov, se mu je v žalostnih mislih rodilo spoznanje, da ni srečen.

(Se nadaljuje.)

NAŠE KOLONIJE.

Letos priredi Vrhovni stan Zveze Borcev in Stražark dve koloniji: prvo od 3. do 31. julija za fante in od 31. julija do 21. avgusta za dekleta.

Dostop v fantovsko kolonijo imajo fantje od 6 let naprej. Kraj je Lancovo pri Radovljici. Naše družine in enote naj prično takoj z nabiralno akcijo. Res je, da bo marsikje težko radi krize, ki nas tlači, toda mladini moramo pustiti to, kar ji gre in zanj vse žrtvovati.

Nameravamo tudi prirediti družinsko taborenje, ako se bo prijavilo zadostno število družin.

Vsled prijave na kolonije in taborenja je poslani na Vrhovni stan Zveze Borcev in Stražark, Ljubljana, Miklošičeva cesta 22 I.

Organizacijski vestnik

VRHOVNI STAN Z. B. S.

Dne 18. meseca Dela se je vršila proslava sv. Jožefa v ljubljanski Delavski zbornici. Istočasno pa smo obhajali desetletnico Krekove mladine in petletnico Borcev. Akademijo je priredila ljubljanska enota Z. B. S. (Krekova družina Ljubljana.) Akademija je dobro uspela.

Krajinski svet ljubljanske krajine se je vršil dne 13. meseca Dela v Delavski zbornici. Krajinski svet se bo vršil vsaka dva meseca. Tekme ljubljanske krajine se bodo vršile pri Zalogu. Krajinski svet je izvolil za začasnega krajinskega komisarja tov. Niko Lovrenčiča. Družine ljubljanske krajine se že pripravljajo za kolonijo.

Oživitvorenje ljubljanske krajine je gotovo velik korak naprej. Bo to inštanca, ki bo ustvarila tesen stik med posameznimi družinami in ki bo veliko pripomogla k temu, da bodo družine brezhibno delale.

NAŠE DRUŽINE.

Trbovlje. Na sestankih, ki jih imamo vsak ponedeljek, obravnavamo socialno vprašanje. Č. g. Žmavc nam razlaga papeške okrožnice »Rerum novarum« in »Quadragesimo anno«. — Na vzpodbudo Centrale smo tudi mi priredili prosvetni večer dne 6. meseca Mraza v Društvenem domu. Spored je bil zelo pester. Udeležba je bila zadovoljiva. Priredili smo že več dramskih iger. Za praznik sv. Jožefa pripravljamo akademijo.

Ljubljana. Članstvo je bilo v prvi polovici meseca Dela zaposleno predvsem s pripravami za akademijo o svetem Jožefu. Vendar je nekaj fantov polagalo izpit. »Pionirji« polagajo že drugi izpit. Seveda postopoma, ker je snov zelo obširna in tudi še nimamo tiskane priročke.

Slabo je pri nas to, ker so glavni funkcionarji enote zaposleni tudi pri Vrhovnem stanu in pri Centrali. Tako se ne morejo posvetiti krdelom, kakor bi bilo treba. (Širitelj.)

Jesenice, krdelo Pionirjev: Od ustanovitve krdela, meseca Mraza 1932 pa do danes, smo imeli dvanajst sestankov zelo pester vsebine. Na vsakem sestanku dobi sleherni svojo nalogo, katero mora do prihodnjega sestanka brezpogojno izvršiti. S tem se vsak in vsi največ naučimo. Sestanek in zapisnik sestanka vodi vsakokrat drug novinec, ker članov še nimamo. Pa da bi slišali, kako »urežemo« himno. — Začeli smo in tudi vztrajati moramo. — Živi!

Kje so pa poročila drugih družin? Širitelji, storite svojo dolžnost!

Duhovne vaje. Centrala je poskrbela tudi letos za duhovne vaje. Vršile se bodo o Binkoštih, t. j. 15., 16. in 17. maja t. l. v Domu duhovnih vaj v Ljubljani. Celotna oskrba Din 120. Zamudite samo en delovni dan. Kdor hoče očistiti svojo dušo in napraviti temeljit obračun s seboj in Bogom, naj se jih udeleži. Prijave je treba poslati Centrali do konca meseca Vstajenja (aprila).

Beli kot

LISICA IN PETELIN.

(Flamska pripovedka.)

Že dolgo je lisica skušala ukrasti kmetu Janezu mastnega petelina. A to si je bilo lažje misliti kot pa v resnici storiti, kajti petelin je imel oster kljun in močne ostroge. »Na vsak način ga hočem dobiti, če ne s silo pa z zvijačo.« Nekega dne pride prav nedolžno na dvorišče in reče petelinu: »Ljubi petelin, vsakdo občuduje tvoje petje, a bolj ko jaz nihče. Če sem miljo od tod v gozdu, te slišim peti in tvoj glas je čist kot glas zvona. Toda, ali je res, da petelini čivkate kakor piščeta, če pri petju zatisnete oči?«

»O, kdo pa ti je to zgodbo natvezel?« reče petelin, zapre oči in začne peti, toda — hop, lisica ga pograbi in s plenom steče. Gre pa mimo svisli, kjer je kmet Janez baš mlatil. Ko zagleda lisico s petelinom v gobcu, vrže za njo cokljo in steče za njo s cepcem v roki. Petelin pa reče lisici: »Zdaj naju pa oba pobije. Zakliči mu, da sem šel prostovoljno s teboj!«

»Prostovoljno je šel z menoj!« zakliče lisica. Ko je to rekla, je seveda pri tem odprla gobec. Tedaj pa je bil petelin prost in je hitro zbežal.

»Pravijo, — in to bi bilo vsekako najboljšo, — da je treba molčati,« meni lisica.

»Kikirikajo, — in to bi bilo še mnogo boljše, — da je z odprtimi očmi treba hoditi po svetu,« si misli petelin sam pri sebi.

O JAPONCIH.

Japonci imajo sedaj vojno s Kitajci. O njih se sedaj mnogo sliši. Tu vam podajamo nekaj zanimivosti. Japonec je žalostnega značaja, vendar pa se vedno drži na smeh. Radi večnih katastrof (potresi) je le zelo malo navezan na življenje. Smrti se ne boji. Je zelo občutljiv, toda ganotja ne kaže. Japonec ne ustvari zlepa kaj novega, pač pa dobro posnema. Japonščina je sestavljena iz samih imen in glagolov. Če hoče Japonec povedati: on bo šel, reče: on ne bo ne bo šel.

Na Japonskem začno graditi hišo pri strehi. Konj je vprežen za vozom. Kadar Japonec vstopi, si ne sname klobuka, ampak si sezuje čevlje. Čitanje knjige se prične na zadnji strani od spodaj navzgor in od desne proti levi. Znamke se lepijo na zadnji strani pisma. Naslov se ne piše: gospod Postružnik, ampak: Postružnik gospod. Trгоvec napiše na račun najprej cene, potem šele seznam blaga. Japonec zajaše konja od desne strani in ga v hlevu priveže tako, da stoji z repom pri steni. Japonec se koplje zvečer in se prej umije. Zalna barva je bela. Obleka se ne obeša v omare, ampak se razgrne po vodoravni podlagi.

Japonci so narod reda, dočim so Kitajci anarhisti (ljudje, ki ne trpe reda in oblasti). Japonci so žilavi, neupogljivi in sila delavni. Kadar jim n. pr. potres opustoši deželo, se takoj pogumno lotijo obnove.

MEDNARODNO TABORENJE.

(Za sestanke.)

Fantje sede v velikem krogu in vsak dobi ime ene izmed držav na zemlji. Eden pa stoji z zavezanimi očmi sredi kroga. Vodnik reče n. pr. »Francoski poslanik na jugoslovanskem dvoru« ali kaj drugega, vendar pa tako, da v svojem stavku imenuje dve izmed držav, ki so »zastopane« v krogu. Fanta, ki imata imeni imenovanih držav, izmenjata svoja prostora, vendar pa tako, da se izogneta udarcu tistega, ki stoji z zavezanimi očmi. Ko se srečata, si podasta roki. Tisti, ki ga »slepec« zadene, mora stopiti na njegovo mesto. Ko pa vodnik reče: »Mednarodno taborenje«, vsi izmenjajo svoja mesta. Pri igri mora biti mir in tiho premikanje.

VPRAŠANJA IZ ŽIVLJENJA.

(Obravnavajte na sestanku!)

1. Odkod ima svinčnik svoje ime in iz česa je narejen?
2. Kolikokrat je solnce večje od zemlje?
3. Kdo velja za iznajditelja železnice?
4. Katera ruda je najvažnejša za pridobivanje živega srebra?
5. Kaj je kalorija?
6. Kakšna je razlika med bronom in medenino?

»Tiskarski škrt« v tretji številki »Mladega plamena« je bil za marsikoga trd, toda tudi zanimiv oreh. Napake so sledeče: Pobožnica — položnica, Poštena hranilnica — Poštna hranilnica, potica — polica, zoperna pevka — operna pevka, akcije — akacije, drhte — dehte. Toda tiskarski škrt nam je navrgel še eno napako: svak — vsak. Imeli smo ga za norca, pa nas je pri tisti priči ukanil. — Krdelo »Pionirjev« iz Jesenic piše: ... V prigrizu vam pošljamo rešitev »Tiskarskega škrt«. Ta uganka je zelo zanimiva. Po dolgotrajni debati smo prišli do zaključka, da mora biti oseba v povesti kak višji državni uradnik. (Sledi utemeljitev sklepa.) Pojasnilo o akcijah pa je le za zmoto, da ne bi mogli pravilno sklepati.«

Mala Angela piše: »Jaz bi rekla, da je dotični človek umetnik. Pevec v gledališču ali pa pisatelj. Pa čeprav morda nisem prav pogodila, kapitalist na noben način ne more biti. Že vem, zakaj je napisano tisto o akcijah. Ampak veš, dragi tovariš urednik, če boš dajal tako težke uganke, boglonaj, ne bom jih reševala! Bom jezna nate.«

Le ne jezi se, draga Angelica, saj bom priden. Urednik.

Krdelo »Pionirjev«, Jesenice, in Angela Mahnič, Ljubljana, dobila po en izvod »Delavskega koledarčka« za l. 1932.

Pišite »Mlademu plamenu«. Urednik Vam bo rad odgovarjal. Lepa pisma bo tudi objavljal v tem kotičku.

Razgled

O FRANCOSKIH SKAVTIH.

Na Francoskem obstojajo tri skavtske zveze. Prva in največja zveza je Scouts de France. To so katoliški Skavti. Druga zveza je Éclaireurs Unionistes de France. To so protestanti in je organizacija izšla iz zveze krščanskih mladeničev. Ta zveza šteje tudi precej katoličanov, čeravno morejo biti voditelji le protestanti. Obe zvezi zelo gojita versko življenje. Tretja zveza je Éclaireurs de France. To so liberalni Skavti. Pred dvema leti se je osnovala med vsemi tremi zvezami skupna zveza, ki zastopa francoski skavtizem v inozemstvu.

Enote štejejo 4—6 krdel, skupno 20—40 članov. Največja enota v Parizu šteje 75 članov. Skavti imajo vodnika, Volčiči pa vodnico za vodstvo. Volčiči z vodnico so podrejeni komiteju staršev. Skavtinje imajo svojo lastno zvezo, vendar tvorijo njihove enote s fantovskimi v posameznem kraju eno celoto, tako, da so prireditve tudi skupne (družinski večeri, tekme). Pariz je veliko mesto in tam se Skavti nimajo poseben prijetno. Če hočejo iz mesta, se morajo peljati najprvo s podzemeljsko železnico do meje mesta, nato pa še s tramvajem skozi predmestja. Zato ne morejo imeti kakih vaj popoldne. Šole so tudi v soboto popoldne, že zato ne. Zato pa skličejo zbor dvakrat v mesecu v nedeljo dopoldne ob 10. uri in eno nedeljo popoldne ob 1. uri, četrta nedelja je pa prosta. Skavtski kroj ni zaščiteno, zato je polno divjih Skavtov, radi katerih trpi ves skavtizem. V francoskem gozdu se ne sme prižgati ogenj. Ako hoče kdo taboriti, mora prositi nekaj tednov prej za dovoljenje pri prefektu departmaja. Potem je pa treba ob prihodu pokazati dovoljenje gozdnemu čuvaju. Ko pa je taborenje končano, je

treba čuvaju pokazati, da je vse v redu, nakaž ta izda izpričevalo o lepem vedenju.

Na Francoskem je navada, da se vsi Skavti tikajo. Tikajo tudi centralnega predsednika. Ako kak mladi Skavt ali Volčič sreča na cesti starega gospoda, ki ima civilni znak, mu reče brez nadaljnega in tudi če ima brado »ti!«, ker vlada med Skavti bratstvo. Ako se srečata na cesti dva Skavta, ki pripadata različnim organizacijam in sta različne starosti, se pozdravita. Med vsemi skavtskimi zvezami vlada bratstvo. Protestantska zveza ima veliko poslopje, kjer stoluje narodni komisar z dvema adjunktoma, ki imata dalje svoje tajnike. Tu je oddelek za knjigovodstvo, oddelek za odznake in polno drugih oddelkov. Tu je kakor v čebelnjaku. Polno je tudi tipkarij. Vsi nameščenci so skavti. Tu je tudi sedež lista, ki izhaja vsakih 14 dni. Spodaj je velika trgovina, ki je last zveze in prodaja vse skavtske potreščine.

Liberalni in protestantski Skavti imajo skupaj v posesti lep grad, ki ga jim je podaril nek Amerikanec.

V Parizu so tudi armenske skavtske enote, ena ameriška in dve angleški. Več angleških skavtskih enot je na severu.

TEČAJI ZA BREZPOSELNO MLADINO.

Na Angleškem so l. 1928 ustanovili dva zavoda, katera sta predvsem namenjena strokovni vzgoji brezposelne mladine. Eden je za Anglijo, drugi pa za Wales in Škotsko. Posečanje teoretičnega in praktičnega je za brezposelne rokodelce, kakor tudi navadne delavce prisilnega značaja. Isto prakticirajo tudi

v Nemčiji. V Nemčiji je to še nekoliko ostrejšje, da vsi tisti, ki bi za časa svoje brezposelnosti ne hoteli obiskovati teh tečajev, izgubijo pravico do brezposelne podpore.

KOLIKO IMAMO PRI NAS MLADOLETNIH DELAVCEV.

Statistike so sicer navadno zelo suhoparne toda za razne ugotovitve posebno danes nujno potrebne. Statističarji pri SUZOR v Zagrebu so ugotovili, da smo imeli leta 1926 mladoletnih delavcev t. j. vajencev, ki so bili stari 18 let, 25.000. Naslednja tri leta pokazuje tabela, da smo imeli:

1926 25.000

1927 25.638

1928 24.511 mladoletnih delavcev. Iz tega vidimo, da pri nas število delavskega naraščaja pada. Gotovo je, da se bo to število za leta 1932 do 1934 še znižalo, kajti sedaj prihaja na delovni trg mladina, ki je bila rojena med vojno 1914—1918, tedaj pa je bilo kakor izkazujejo statistični podatki, veliko manj rojstev.

RAZOROŽITVENA KONFERENCA V ŽENEVI.

Že dalj časa se vrši v Ženevi razorožitvena konferenca. Vršijo se banketi, dolge govorance velikih državnikov, padajo predlogi kako naj bi se svet razorožil in bi tako zavladal svetovni mir.

Vse to pa ni niti malo resno mišljeno, ker se na drugi strani vse države z mrzlično naglico oborožujejo. Izdelujejo se najmodernejša sredstva, kakor topovi, bombna letala, podmornice, oklopne križarke in nešteto drugih stvari, o katerih moderna znanost zaenkrat še molči. Eden drugemu nič več ne zaupa.

Na Kitajskem grme topovi, padajo žrtve — v Ženevi govore za mir. Ironija, ki bi je sebi v obraz.

Veliki indijski mislec Rabindranath Tagore je rekel ob priliki: Evropa ni več krščanska, ona se je vdinjala Ma-monu.

ZVEZA ČEHOSLOVAŠKIH KATOLIŠKIH ORGANIZACIJ.

24. januarja t. l. se je vršil v Brnu, v Zborovalni dvorani Orla sestanek Zveze katoliške mladine (SKM), Lige katoliških Skavtov (LKŠCSR), Omladine in Orla. Ustvaril se je skupen odbor vseh teh organizacij.

ZVEZA KMETSKIH FANTOV IN DEKLET

je imela 14. februarja t. l. sejo glavnega odbora, na kateri se je izrekla za sodelovanje v državni stranki Petra Živkovića (Jugoslovenska radikalna kmet-ska demokracija).

SVETI OČE PIJ XI.

je odlikoval italijanskega kralja Viktorja Emanuela in njegovega sina, prestolonaslednika Umberta s Kristusovim redom (najvišje vatikansko odlikovanje). Italijanska katoliška akcija je sprejela državno zastavo za zastavo vseh katoliških društev. Vse to je političnega značaja in pomena (»Slovenec«).

Papež je odlikoval tudi Mussolinija. Odlikovanje nosi napis: »Plačilo za čednost in pobožnost«.

Mussolini je svobodomislec . . .

(»Menschheitskämpfer«.)

VAJENCI V AVSTRIJI.

V republiki Avstriji je po zakonu vsak mojster dolžan imeti vajenca po dovršeni vajeniški dobi še tri mesece v službi. Odredba je izšla radi tega, ker so mojstri vajence, čim so naredili pomočniški izpit, vrgli na cesto. Pri nas take uredbe zaenkrat še nimamo.

Za šalo in za res

Za bistre glave.

1. Kazni. (Gog.)

Disciplinski zapisnik neke enote izkazuje v mesecu Dela sledeče kazni:

Za prestopok zoper	I. krdelo	II. krdelo
člen 3., točka 2.	Tonček	Jože
člen 1., točka 2.	Vojko	Julček
člen 6., točka 1.	Niko	-----
člen 4., točka 1.	Mirko	Rajko
člen 5., točka 2.	Tine	-----
člen 2., točka 1.	Pepe	Karel

Katero kazen je dobilo I. in katero II. krdelo?

2. Računska.

Mlekarica je pripeljala v mesto mleko. Tisti dan ga je imela osem litrov več, nego je potrebovala za svoje stalne odjemalce. Ker so se bližali velikonočni prazniki, je bilo povpraševanje po mleku veliko. Dve gospe sta ustavili kmetico na cesti in vsaka bi rada kupila štiri litre mleka. Mlekarica je bila zadovoljna, saj je imela osem litrov mleka odveč. Toda glej nesreče! Pozabila je bila svojo litersko mero doma. Pač pa je imela na vozu dve prazni posodi, eno ki je držala pet litrov, druga pa tri. Kako naj odmeri sedaj pravilno vsaki gospe po štiri litre mleka?

Rešitev ugank v zadnji številki.

1. Črkovnica: »A ne iz cenih besedi, iz del se javlja žar strasti. S. Gregorčič.« — Pod besedo strast je razumeti tu kot vnemo za dobro stvar.

2. »Konjiček«: Kvišku, Borci, rdeče plamenice!»

Prav so rešili: Silva Jebačin, Angela Schmiedlechner, Jože Slak, Pepe Mirtič, Milan Novak, Engelbert Sedej, vsi iz Ljubljane. Krdelo »Pionirjev«: Stana Preželj, Vojteh Grebenšek, iz Jesenic. Leopold Grum, Zalog.

Izžrebana sta bila Milan Novak iz Ljubljane in Vojteh Grebenšek iz Jesenic. Dobita po en izvod Delavskega koledarčka za leto 1932.

Za dobro voljo.

Profesorska. »Poznal sem profesorja, ki je hotel stopiti v svoj voz, pa je padel na zemljo kot je bil dolg in širok, ker voza ni bilo.«

»To še ni nič! Mi smo imeli podnajemnika — profesorja, ki je prižgal vžigalico, da je videl, če je bil ugasnil luč.«

Prosimo Vas,

da poravnate naročnino.



Proti tedenski odškodnini

Din 10.—

Vam posodimo

»VOIGTLÄNDERJEVO
JUBILARKO«

Ako jo imate 45 tednov
izposojeno, je Vaša last.
Pojasnilo dobite v

Drogeriji GREGORIČ, Ljubljana
Prešernova ul. 5.

Vpišite se v

Krekovo knjižnico!

Samo:

Din 4.— znaša mesečni prispevek za broširane
oz. Din 6.50 za vezane knjige.

ENOTE!

Naročajte:

šotore, rute, priročke, štampljke, tiskovine, knjige
in vse potrebščine preko

Vrhovnega stana Z. B. S.

Šotori (za 4 osebe)	Din 300.—
Rute: članske	Din 18.—
vodniške	Din 23.—
Priročka za I. izpit	Din 10.—
Priročka za fotografski izpit	Din 8.—
Znaki, članski	Din 4.—
Fotografije (borčevske) po	Din 4.—
Poslovne knjige: (blagajniška, članarinska knjiga, vložni zapisnik) po	Din 4.—